

koreninice ima, modro krepko steblice in krasan, ko jutranja zora, rdeči cvet. Kar majnik cvetja prinese, ga jesen zopet otrese. Aho Bog z nami, te belo-modro-rdeče cvetke pa ne bo jesenska slana vmerila. Bog živi naše novo bralno društvo, ki je dne 11. maja stopilo prvi korak v javno življenje. Od vseh strani prekrasnih Slov. goric prihiteli so domoljubi k zborovanju, ki se je prav odlično obneslo. Slavna Mariborska čitalnica ž njenim predsednikom na čelu, bila je zastopana v desetorici. Našega društva pomen je g. Radoslav Pipuš, pravnik na Dunaju, z živo besedo prav dobro naslikal ter dokazal, kako zelo nam je treba napredovati v vseh strokah kmetijstva, ako nočemo zaostati za drugimi podjetnimi narodi. Ako človeški rod ne bi bil v omiki napredoval, moral bi se živiti ob samem surovem sadji, kakor nekdanj. Pristopilo je društvu okoli 70 udov. V odbor so bili enoglasno voljeni sledeči možje: g. Leopold Zupanič, kmet, predsednikom; č. g. Fr. Murkovič, kaplan, podpredsednikom; g. Ig. Zupanič, kmet, denarničarjem; gosp. Svitoslav Hauptmann, učitelj, tajnikom; g. Jakob Rošker, kmet, odbornikom; g. Jožef Wenger in Jožef Jager, kmeta, pa odbornim namestnikom. Mnogo udov je društvu po 1 gld. darovalo, č. g. dekan Jareninski še vrh tega bralno izbo, č. g. upravnik na Jareninskem dvoru pa celih 5 fl. Nekaj pristopnikov je udnino za 2 leti naprej platilo, dva vrla Šentiljčana pa za 5 let. G. Ig. Zupanič, podaril je društvu 50 dobrih knjig. Vsem blagim dobrotnikom Bog plati! G. Muršec, kmet od sv. Ilja, spodbujal je sadjarje iz Slov. goric, naj bi se nekako zedinili ter svoje zlahčno sadje, kedar pridejo kupci iz tujine, vsi drago cenili. Navzoči narod razveseljeval je 30 mož broječi vrli pevski zbor iz Jarenine. Slava vsem udeleževancem iz sosednjih župnij, slava Jareninčanom!

Iz Cirkovec. (Ogenj v dveh vaséh.) Strašen in nesrečen je bil za Cirkovce dan 11. t. m. Ob 10. uri dopoldne se je vnelo sredi vasi nekemu kmetu gospodarsko poslopje, ko je najbolj jug pihal in je bilo vse na travnikih ali na polju. V nekaterih minotah je bilo v plamenu 12 hiš z gospodarskimi poslopji vred in pri 8 posestnikih gospodarska poslopja. Farovž, cerkev in šola bili so v največi nevarnosti, kajti na vseh štirih stranéh je gorelo in je streha na zvoniku že tlela tako, da so jo komaj in komaj rešili. Pa ni še minolo pol ure, kar se zasliši glas: „Tudi v Spod. Jablanah gori!“ „Kako to, ker je četrt ure proti jugu-zapadu oddaljeno?“ Kmalu je bilo vse prepričano, da je prežalostna resnica. V Cirkovcih je menda, kakor skoro vse govori, ognja neki otrok kriv; v Spodnjih Jablanah, kjer je do tal zgorelo 10 hramov z vsemi gospodarskimi poslopji, pa je sum takoj letel na neko bogato

ali malokdaj trezno gospodinjjo, ki je zdaj že pod ključem. Hotela se je na taščo maščevati, a pri tem je le druge spravila v največo revo; da, neka Siletna žena bi bila zgorela, ako je ne bi bil rešil Št. Lovrenški trgovec g. Turin. Obžalovanja in dejanskega sočutja vredni so pogorelci obeh vasi, čeprav so razun enega vsi zavarovani, ker vničeno jim je več gospodarskega orodja in mnogo živine. Da še ni bilo večje škode, gre zahvala ljubemu Bogu, pa tudi sosedom, zlasti pa vrlemu orožniku z Gore, g. Grušovniku, gg. učiteljem in neustrašenim gasilcem iz Polskave in Hoč, ki so hitro na pomoč prihiteli in si zaslužili očitno priznanje in hvale!

Od sv. Jurija ob Taboru. (Bralno društvo.) Pri nas se je sklenila dne 1. junija ustanovitev „kmetijskega bralnega društva“. Osnovalni zbor se je vršil v navzočnosti mnogobrojnega občinstva, katero je radostno pozdravilo lepo namero, čuteč že dalje časa živo potrebo jednakega društva. Kakor ima pa vsaka stvar, bodi-si še tako koristna, prijatelje in nasprotnike, tudi nameravano društvo ni brez slednjih. Zlasti se je od neke najmanj pričakovane strani s pravcatim parom in skorej na nepostaven način proti njega osnovi delalo. Upamo vendar, da tudi to nasprotovanje zgine, ko se sprevidi lepi namen društva: „Budimo sebe in druge ter vadimo se v lepem, dobrem in koristnem“.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V ponedeljek se je nadvojvodinja Mar. Valerija, najmlajša hči svitlega cesarja, odpovedala v pričo najvišje gospóde vsem pravicam do cesarske časti ter sta ona in nje visoki ženin, nadvojvoda Franc Salvator podpisala ženitbeno pogodbo. Nju poroka bode bojda dne 31. julija. Se ve, da se veselijo vsa avstrijska ljudstva te vesele prigodbe v cesarski rodbini. — Posvetovanje v delegacijah vršé se prav mirno in ima minister za zunanje zadeve, grof Kálnoky z njima lahko delo, nekaj zaprek pa je bilo že pri ministru drž. vojaštva, fzm. Bauerji, ker so nekateri delegatje, najbrž nemški liberalci, neke besede g. ministra napačno razlagali ter se je to celo v novine poročalo. — V nemški delih štajarske dežele napenjajo liberalci vse sile, da bi tudi v kmečkih skupinah zmagali pri volitvi dež. poslancev. Na srečo pa so nemški kmetje trdni in zanesljivi ter poznajo liberalce do volje, zakaj in kedaj so prijazni s kmeti. Vse eno pa v dveh, tréh volilnih okrajih ni gotovo, če zmagajo konservativci. — Koder napravlja koroška „Straža“ volilne shode, povsod se pokaže, da se slov. Korošec rad vname za pravice slov. jezika; treba je samo, da se

podučiti o njih. Nemškutar je le neumnež — tak, ki se izogiblje poduka. — Ali bodo koroški konservativci nastavili kje kandidate za dež. zbor, to še ni gotovo, kajti v tem oziru se je veliko zamudilo v prejšnjih letih in liberalci so se trdno zasedli skorej v vseh volilnih okrajih. — Na c. kr. realki v Ljubljani imajo tudi poduk za rokodelske učence. To je sicer dobro, ali malo je pametno, da se podučuje tam vse le v nemškem jeziku, ko so učenci skorej brez izjeme slov. dečki. — V Kranji se pripravljajo hranilnica in tudi rimsko kopalnice. Oboje utegne biti za mesto velika dobrota. — Slov. rodoljubi na Primorji so vložili prošnjo do vis. naučn. ministerstva, naj se vpelje na c. kr. gimnaziji v Gorici v nižjih razredih slov. podučevanje, toda doslej še ni odgovora na prošnjo. Dobri reči je pač treba časa! — Mestni zastop v Trstu skrbi dobro za poitalijančevanje okolice; skorej na vsaki ljudski šoli vzdržuje laške vzporednice, da-si so otroci sami vsi le slov. starišev. Za šesto župnijsko cerkev v Trstu, če je je tudi sila treba, mestni očetje nimajo denarja, za poitalijančevanje pa se jim ga ne zdi škoda. — V Pazinu se nekaj laških gospodičev obsodili precej ostro, ker so spomladi grdo napadli necega duhovnika za to, kar ni lahon. Prav jim bodi! — Princ Battenberg, prej bolgarski knez, misli si na Hrvaškem nekje kupiti graščino in pravi se, da zato, naj mu ne bode predolga pot v Bolgarijo. — Ogerska se pripravljajo na tisočletnico. L. 1894 bode namreč 1000 let, odkar nosi vsak ogerski vladar kraljevo krono. — V Tarnopolu so imeli rusinski rodoljubi velik shod ter so sklenili prositi pri svitlem cesarji, naj jim vlada pomaga do taciš sol, v katerih se učé otroci potrebnih reči v domačem, rusinskem jeziku. Prošnja je brž pravična.

Vunanje države. Kardinal Rampolla je v imenu sv. Očeta v Rimu razposlal okrožnico vsem katol. vladam ter je v njej razkril one težave, katere dela ital. vlada sv. Očetu segajoč v pravice kat. cerkve. — Finančni minister Italije je letos v hudih zadregah, ker mu primanjkuje za 57 milj. denarja, ali eno še mu ostaja — upanje, da bode prihodnje leto bolje. Mogoče, pa ni veliko verjeti na tako upanje! — Pri Valenciji, velikem mestu v Španiji, je nastala bolezen, ki je čisto podobna koleri ali pa je prava kolera. To bi bilo strašno, če bi bila kolera že v Evropi! — Na Francoskem republika nima nič kaj mirú ter se ji prikazuje sedaj nova „črna pika“, princ Viktor, iz rodbine Bonaparte. On hoče cesarsko krono; sedaj pa še ni nevarnosti, da jo do bode. — V Belgiji so liberalci pri zadnjih volitvah propadli, zato pa so potlej razgrajali zoper konservativne volilce. Taki so liberalci! — Angleška vlada še ima vedno s svojim

drž. zborom sitnobe gledé na irsko postavo. Ta bi brž najraji celo stvar vrgel pod klop. Postava sicer ne obeta veliko za irsko ljudstvo, vendar pa vsaj nekaj in bi bilo torej škoda, če ne pride v veljavo. — V nemškem drž. zboru tirja vlada postavo, ki ji dovoljuje večje število vojakov, tudi v miru. Gospóda se drži v tem sicer „kisló“, vendar pa ni dvoma, da se sklene postava. — Kancelar Caprivi spremlja gotovo cesarja Viljema II., ako pojde ta obiskat ruskega carja. — Po zapadnih delih Rusije so jeli skorej siloma léviti Nemce in Poljake v Ruse ali če kje, v tem ne izda sila, vsaj za dalje časa ne. — V Bolgariji so se sprli ministri med seboj in sta dva odstopila, dr. Stransky in Salabušev. To ne pomenja nič kaj dobrega v deželi, v kateri še ni reda nikjer veliko. — Prejšnji kralj Srbije, Milan Obrenović ostane bojda stalno v Belemgradu; ne zaupa pač prav ljudem, da bodo kralju Aleksandru dolgo zvesti. — Turška vlada ne more spraviti toliko denarja v kupe, da bi redno plačevala, kar je Rusom na dolgu; volje pa pač tudi nima preveč za to. — Na otoku Kreta je bila še zopet rabuka, ker je turški častnik umoril necega kristijana. Za čas so nadušili še ustajo. — V Afriki ste si prišli dve evropski državi, Anglija in Nemčija, navskriž, ker bi vsaka rada ves dobiček za-se, nič ali le malo pa ga pusti drugi. Nekaj časa bode med njima že prepir v tej reči, druga pa ne bode iz tega. — Najnovejšo republiko v Ameriki, Brazilijo je francoska republika že pripoznala, druge države pa še tega niso storile. One že vedó, zakaj ne, pri francoski republiki pa je to priznanje malo, prav malo vredno.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Otizo.

(Spisal F. R.)

(Konec.)

Na to mi je on odgovoril, da v Madjarskejšolska postava tega učiteljem ne veleva, kajti madjarski narod je itak dovolj naroden: madjarska mladež sesa narodno čuvstvo že iz maternih prsi!

Majka Slovenija, kedaj boš pa ti porajala takove hčerke?

Tudi una prislovica: „kjer bolje, tam dalje“, me je ne malo razburila, in vprašal sem ga tedaj: za koliko je on v Madjarskejš na boljsem, kakor je bil v Slovenskejš. Na to mi je rekel, da ima v Madjarskejš trikrat toliko letne plače, kakor je je imel v Slovenskejš.

Nekoliko časa smo še se potem pogovarjali o šolskih razmerah madjarskih in slovenskih, pa vse to utegnulo bi te, dragi čitatelj, dolgočasiti. Pustiva tedaj naše pogovore iz misli,